

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΑ'.

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 30 ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΗ 1913

ΑΡΙΘΜΟΣ 515

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ε. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΑΝΗΣ. Η Ἄμνη τοῦ Λαμιαρίνου.
ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ. Γὰ ἓνα ποίημα.
Α. ΝΗΣΙΩΤΗΣ. Κοιψέντες με βουλευτή.
Ο. ΝΟΥΜΑΣ. Τελώνης καὶ Ἄγγι.
ΑΥΛΟΣ ΠΟΛΛΑΒΡΟΣ. Τὰ νέα νομοσκέδια.
Σ. ΣΚΙΠΗΣ. Ἔργα καὶ ἡμέραι—Τὸ ζήτημα τοῦ Ἀβερ-
φείου.
Α. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Οἱ ἀπόγονοι (συνέχεια).
Η ΚΟΙΝΗ Γ'ΝΩΜΗ. ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ. Ο.ΤΙ ΘΕΛΑΤΕ.—
ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΤΑ ΝΕΑ ΝΟΜΟΣΚΕΔΙΑ

Γίνουμε οἱ τελευταῖες δέκα μέρες σ' ἐργασία νομοπαρασκευαστική. Ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὰ ποτελέσματα ποὺ θάχουν σημαντικά ἢ ἀσήμαντα, ἅμεσά ἢ μακρυνά, εἶναι πολὺ σεβαστὸς ὁ ὄγκος τῶν νομοσκεδῶν ποὺ κατέθεσαν στὴ Βουλὴ οἱ δύο ὑπουργοὶ τῆς Παιδείας καὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Τὰ ἐκπαιδευτικὰ νομοσκέδια εἶναι τὰκόλουθα: Γιά τὴ Δημοτικὴ ἐκπαίδευση, γιά τὴ μέση ἐκπαίδευση, γιά διδασκαλεῖα δημοτικῆς, μέσης καὶ τεχνικῆς ἐκπαίδευσης, γιά διοίκηση μέσης καὶ δημοτικῆς ἐκπαίδευσης καὶ γιά μίσθωση σπιτιῶν γιά σχολεῖα. Τάλλα τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας εἶναι πολλὰ καὶ διάφορα: γιά ἐμπορικοὺς ἀκολούθους στὸ ἐξωτερικό, γιά ὑποτροφίες ἐμπορικῶν καθηγητῶν, γιά ἐργασίμες ὥρες τῶν ἐμποροῦπαλλήλων, γιά τίς πληρωμές τῶν ἐργατῶν ἀπ' τὸν ἐργοδότη, γιά ἀποζημιώσεις ἐργατῶν ποὺ παθαίνουν, γιά μέτρα περιοριστικὰ τῶν πυρκαϊῶν τῶν δασῶν καὶ ἄλλων δασικῶν ἀνομημάτων, γιά ἐξέλεγχη δηλώσεων μεταλλείων καὶ ξεκαθάρισμα στίς νέες χώρες τῶν δικαιωμάτων ἰδιωτῶν σὲ μεταλλεῖα κλπ., γιά σωματεῖα, γιά μέτρα ἀντιφυλλοξερικά, γιά φυτοπαθολογικὴ ὑπηρεσία γιά σύσταση γεωπονικῶν χημείων καὶ γεωργικῶν σχολείων, γιά διὰδοση λιπασμάτων κλπ.

Ἄν συγκρίνουμε τὰ ἐκπαιδευτικὰ μετὰ τὰ δεύτερα ἀπὸ μεθοδικὴ ἐποψὴ καὶ ἀπὸ ἐποψὴ τοῦ πλάτους τῆς περιοχῆς ποὺ ἐξετάζουμε καὶ τοῦ σκοποῦ, ἔχουμε νὰ παρατηρήσουμε ὅτι τὰ πρῶτα ἀγκαλιάζουν τὸ σύνολο τῶν ἐκπαιδευτικῶν πραγμάτων καὶ φιλοδοξοῦν νὰ βάλουν μιὰ καὶ καλὴ τὴν ἐκπαίδευση σὲ νέο δρόμο προοδευτικὸ καὶ ἀποτελοῦν ἀκέραιο σύστημα, ἐνῶ δὲ φαίνεται τὸ ἴδιο καὶ στὰ δεύτερα, ποὺ ἐξὸν μερικὰ, ὅπως ὁ πόλεμος κατὰ τῆς φυλλοξέρας, δὲν εἶναι κιάλας ἀπὸ κείνα ποῦπρεπε νὰ μποῦν στὴν πρώτη γραμμῇ, ἕσο χρήσιμα κι ἂν εἶναι. Κι αὐτὴ ἡ σχετικὴ ὄψη τῶν νομοσκεδῶν τοῦ ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὡς πρὸς τὰ ἐκπαιδευτικὰ θὰ προτιμούσαμε νὰ εἶταν ἀντίστροφη, δηλ. ὅτι παρουσιάζουν τὰ ἐκπαιδευτικὰ νὰ τὸ παρουσίαζαν ἐκεῖνα, νὰ εἶχαμε μέτρα γενικῆς σημασίας ποὺ νὰ ὑπόσχιονταν τὴν ἐξασφάλισιν τῆς οικονομικῆς ἀνεσῆς στὸν ἑλληνικὸ λαό. Ἀναγνωρίζουμε ὁμῶς ὅτι δὲν εἶταν εὐκόλο στὸν ὑπουργὸ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας νὰ παρουσιάσῃ τῶρα ὅτι παρουσίασε ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, νὰ προτείνῃ δηλ. τὴ ριζικὴ λύση ζητημάτων γενικῶν, σὰν τὸ γεωργικό, σὰν τὸ ποιῆς βιομηχανίας πρέπει νὰ παρατηροῦν καὶ ποιῆς νὰ ἰδρυθοῦν, σὰν τὸ μετὰ τοῦ γενναίου οικονομικοῦ μέτρο θὰ γλυτώσῃ, ὁ γεωργικὸς πληθυσμὸς ἀπὸ τοὺς τοκογλύφους καὶ τὰ ἰδιωτικὰ κεφάλαια κλπ. Γιατὶ πρῶτα πρῶτα δὲν εἶναι καλομελετημένα καὶ καταστρωμένα τὰ γεωργικὰ κλπ. πράγματα ὅχι μόνο γιά τίς νέες χώρες μας, ἀλλὰ οὔτε καὶ γιά τίς παλιές. Ἐπειτα σ' αὐτὸ τὸ ὑπουργεῖο μετὰ τὸνομα τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας περισσότερο παρὰ σὲ κάθε ἄλλο μαλλιοτραβιοῦνται ἀντίθετα συμφέροντα. Ἄν ὁμῶς δὲ μπορούσε νὰ προτείνῃ μέτρα γενικὰ καὶ νὰ παρουσιάσῃ ὀλιγάκι σύστημα, μπορούσε νὰ ζήτησῃ πράματα μετὰ ἄμεση χρησιμότητα καὶ ὠφέλεια π. χ. νὰποξεραθῇ τοῦτος ἢ ἐκεῖνος ὁ βάλτος, νὰ κανονιστῇ τὸ ρέμα τοῦτου ἢ κείνου τοῦ ποταμοῦ, νὰ γίνουν ἐδῶ ἢ ἐκεῖ ἀρτεσιανὰ πηγὰδια, νὰ ἰδρυθοῦν λητρουβιά τῆς προκοπῆς, ποὺ νὰ δίνουν λάδι καθαρὸ καὶ νὰ μὴ γδύνουν τὸν παραγωγό, μπορούσε νὰ μοιράσῃ λιπάσματα, ἀλλὰ καὶ νὰ στείλῃ τοὺς γεωπόνους του νὰ διδάξουν στὰ χωριά νὰ μὴν ἀφίνουν ἀχρησιμοποίητα, ὅπως τὰφίνουν πολὺ συχνὰ τὰ φυσικὰ λιπάσματα καὶ νὰ μεταδώσουν τίς φυτοπαθολογικὰς γνώσεις, ποῦχανε ὡς τώρα καὶ ποὺ θάναι ἀρκετὲς γιά νὰ μὴν ἔχουμε σταφύλια χιλιο-